"*MISSZIÓMNAK ERZEM, HOGY HATÁSSAL LEGYEK A JÖVŐ GENERÁCIÓIRA*"
ROHMANN DITTA SVÁJCI ES BUDAPESTI TAPASZTALATOKRÓL, ÉS A SZÍNES HÚROKRÓL

Rohmann Ditta

Úgy véli, az anyatejjel szívta magába a tanítás iránti elköteleződést, s már gyerekként zongorára oktatta a szomszéd kislányt. Huszonéves korától magántanítványoknak adta át a cselló szeretetét, s jelenleg a Zeneakadémia tanszakvezetője, emellett pedig negyedik esztendeje tanít svájci egyetemen is. A sokoldalú muzsikussal, Rohmann Dittával arról beszélgettünk, miben tér el a budapesti és a luzerni struktúra, az évek során milyen tanári ars poeticája született, miért van szükség a folytonos megújulásra az oktatásban, s ő maga miért tartja lényegesnek, hogy szoros kapcsolatot ápoljon az alap- és középfok pedagógusaival. Emellett arról is szót ejtettünk, miért akarja a zeneakadémiai tananyagba is beépíteni, miért érzi nagyon fontosnak, hogy minél többen megismerjék a Színes húrok sorozatát.

– *Miért épp Svájc?*

– *I*tt tanultam magam is. Bázelben három év alatt koncert és szólista diplomát is szereztem, közben pedig a Zürichi Operaházban dolgoztam, két éven keresztül a

zenekari akadémia tagjaként. Meghatározó élmény volt, fontos váltást jelentett a Zeneakadémiát követően. Svájcban minden kantonban, minden városban mások a szabályok, versenyeznek is egymással az intézmények, épp ezért magas a színvonal mindenütt. Bázelben nagyon erős a gordonka-oktatás, nemzetközi szinten is meghatározó. A Covidot követően ajánlották, hogy nézzem meg a luzerni egyetem felvételijét, tanárokat keresnek. Fél órát kellett játszani és tanítani, azonban ez számomra akkor már ismerős volt, hiszen 2018-tól a Zeneakadémián is tanítottam. Mégis meglepett, hogy felvettek, hiszen negyvennél is többen jelentkeztünk, s hatunkat hívtak be meghallgatásra, ilyenkor sosem tudja az ember, mire számíthat… Nagy örömömre kiváló kollégákra találtam Christian Poltérában, valamint a velem együtt felvett, magyar származású Joel Marosiban. A kezdetektől remekül tudunk együttdolgozni. S mivel kéthetente járok Luzernbe tanítani – ugyanis továbbra is Budapesten élek –, csak idősebb növendékeket vállalok, akik ilyen időbeosztással is jól tudnak haladni. Vannak közös növendékeink is és jól tudunk együttműködni.

– S miként látja, mennyiben működik másként a budapesti és a luzerni egyetem?
– Eltérő a struktúra. Svájcban például külön elvégezhető a pedagógiai mester, amire jelen pillanatban itthon nincsen mód. Pedig nagyon sok olyan hallgatónk van, akiből zeneiskolai tanár lesz. Mindkét országban akad olyan növendékem, aki már most is tanít. Nekik más repertoárt kellene tanulniuk, más struktúrájú kredithálóban. Ezt a jelenlegi struktúrában itthon úgy oldom meg, hogy személyre szabom a tananyagot, nem feltétlenül az a cél, hogy mindenki a legnehezebb repertoárt sajátítja el és figyelek arra, hogy a saját tanítási tapasztalataikat is megbeszéljük. Missziómnak is érzem, hogy hatással legyek a jövő generációira.

– Mi az, amiben még eltérést lát?
– Más a tananyag felépítése, valamint az elvárás is. Svájcban mindent rugalmasabbam kezelnek, a repertoár-válogatás is szabadabb. A Zeneakadémián kötöttebb a szisztéma, az, hogy kinek milyen művekkel kell találkozni, ami egyben erősség is, mert külföldön sokszor előfordul, higy alap repertoárt nem ismernek a hallgatók. Luzernben viszont én találkozom új darabokkal, a növendékek mindig meglepnek valamivel. Nagyon érdekes műveket találnak, nyitottabbak a modern kompozíciók és más irányok iránt is. A Luzerni Egyetemen népzene és jazzképzés egyaránt folyik, így tanítottam már alpesi kürtöt és tangóharmonikát, ami izgalmas kihívás volt. Svájcban kamarazenével szintén foglalkozom, ahogy az összes főtárgy tanár, ami mindannyiunk számára nagyon üdítő.

– *A növendékek terén mik a különbségek?*

– E téren nem látok nagy eltérést. Mindkét helyen ugyanazokkal a technikai problémákkal küzdenek. Talán abban tudatosabbak a Svájcban végzettek, hogy bátrabban nyúlnak a repertoárhoz, s jobban látják, hogy milyen irányba akarnak indulni. Ez a képzésnek is köszönhető, hiszen már az egyetemi évek alatt dönteniük kell arról, hogy mit akarnak tanulni. S van, hogy több mesterképzést is elvégeznek, hiszen a tanári mellett az előadóit vagy zenekarit ugyancsak választhatják. Így jóval idősebbek is akadnak köztük, sokkal több korosztály jár a luzerni egyetemre. Mindkét iskolában vannak kiemelkedőbb növendékek, de nekem egyaránt fontos mindenki, holisztikusan tekintek a tanításra, amolyan zenei "coach"-ként működöm, a növendékekkel fizikailag, szellemileg, lelkileg és művészileg egyaránt foglalkozom. Van, aki beszámol mentális problémáiról ugyanúgy, mint ahogy megbeszéljük a felkészülési stratégiát egy versenyre. Itthon sokkal könnyebben tudok eljutni egy-egy koncertjükre, a svájciak meg elküldik a fellépéseik felvételét. Mindenkire igyekszem ugyanúgy odafigyelni, amennyire csak lehetséges a saját gyerekeim mellett.

Rohmann Ditta

– *Mikor jött rá, hogy szívesen tanít*?

– Azt hiszem, a pedagógia érzéket az anyatejjel szívtam magamba, de nemcsak az édesanyám tanár – aki emellett sikeres műfordító is –, hanem az édesapám, a nagyapám is, dédapám is az volt. Igazi pedagógus família vagyunk, s az első emlékeim közé tartozik, hogy anyukám még otthon is tanít, és ezt a lehető legtermészetesebb módon teszi. Azt tanultam meg hát nagyon korán, hogy bármit

csinálunk is, mellette mindig tanítunk. Gyerekkoromban a szomszéd kislányt kezdtem el zongorára oktatni. Majd huszonévesen már akadtak magántanítványaim, s később a doktori képzést is azért végeztem el, hogy tudjak felső fokon is tanítani. Ezt először a debreceni egyetemen kezdtem el 2009-ben, amit a kislányom születéséig 2013-ig folytattam. Majd következett egy rövidebb szünet, amíg magántanítványokkal foglalkoztam, nyaranta pedig mesterkurzusokat tartottam. Közben természetesen mindvégig koncerteztem. A Zeneakadémián 2018-ban kezdtem el tanítani, s ma már a közel harminc főt számláló cselló tanszak vezetője vagyok. Luzernben 2023-ban kaptam meg az állást, közben időnként más egyetemeken is megfordulók kurzusokat tartani vendégtanárként. Legutóbb Montreal két egyetemének csellistáival foglalkoztam. Örömmel jelenthetem, hogy büszkék lehetünk a színvonalra itthon és Svájcban egyaránt. Szerencsére elmondhatom, hogy számomra a tanítás sohasem volt kényszer, mindig örömforrást és tanulást jelentett. Kihívást jelent ugyanakkor, hogy ilyen sok tanítványom van és hogyan maradjak friss, tudjak megújulni. Próbálok arra figyelni, hogy a saját művészi oldalamat is fejlesszem, hogy a koncertezés is beleférjen az időmbe, mert fontos, hogy lássanak a tanítványok színpadon is, hogy valóban meg tudom-e valósítani, amiről folyton beszélek nekik. Legutóbb egy blattolós koncertem volt, ahol több növendékem is megtapasztalta, hogy szerencsére még szellemileg friss vagyok.

– Az újszerű kezdeményezések, rendhagyó fellépések mindig is jellemzőek voltak Önre, s elmondható, hogy sokoldalú muzsikus, akit minden érdekel, ami zene. Hiszen nemcsak csellóművészként, hanem énekesként is rendszeresen pódiumra lép, s a klasszikus kompozíciók mellett örömmel vesz részt kortárs darabokban, világzenei produkciókban vagy akár improvizál is. S úgy látom, mindezt igyekszik továbbadni a növendékeinek, akik közé tartozott Hartmann Domonkos is.

– Ő a végzettjeim közül a legsikeresebb, akire nagyon büszke vagyok. Emlékszem, először zongorázni hallottam egy kurzuson… Megható, amikor beszámol arról, hogy ő is tanított és rájön, mi mindent hallott tőlem. Egy másik növendékem szintén említette, hogy amikor tanít, akkor érzi azt, hogy elemében van, s igazán kreatív. Magam is így érzek, és annak örülök, hogy tovább tudják vinni mindazt, amit tőlem elsajátítottak. Hiszen a kezdetektől azt tartom a legfontosabbnak, hogy átadjam a zene, a szakma szeretetét. Mindig örülök, ha olyan maradandó emberi kapcsolatot tudunk építeni, hogy tanácsért, vagy csak úgy visszatérnek. A legnagyobb boldogság pedig számomra az, ha sikeres emberekké válnak. S mindegy, hogy más hangszert választanak vagy ezt a hivatást űzik-e a későbbiekben. A lényeg, hogy megtalálják az útjukat. A miénk ugyanis egy szigorú és zárt szakma, s nem mindenkinek való. Mondogatom is a gyerekeknek: nem az a fontos, hogy mindenki gyorsan tudjon skálázni, s eljátssza a hangokat a mesterséges intelligencia világában, hanem az, hogy

zenében jelenjen meg a művészi elképzelése, s az előadása legyen valóban interpretáció és adjon hozzá valami egyedit, érzelmekig hatolóan. Igyekszem minél jobban kinyitni a növendékeket, s bátorítom is a tehetségesebbeket arra: szervezzenek maguknak koncerteket, éljenek a lehetőségekkel, pályázzanak, lássanak világot. Erről sokat beszélgetünk, hiszen önazonosnak, autentikusnak kellene maradni. Fontos, hogy valóban olyan célok vezéreljenek minket, ami mögött szellemi tartalom rejlik, s olyan repertoárral foglalkozzunk, amit sajátunknak érzünk. Hálával mondhatom, hogy olyan szólólemezeket készítettem, amelyek repertoárjához szoros személyes kapcsolatom fűződött. Épp ezért hajtogatom a fiataloknak, hogy meg kell ismerni önmagukat minél jobban. Abból lehet építkezni, ha valaki tudja, miben jó. Meg szoktam kérdezni, hogy mit tartanak erősségüknek ill. min kéne dolgozniuk. Az előbbire olyan nehezen válaszolnak általában, valaki még el is sírta magát a kérdés hallatán, mert még sose tették fel neki. Látjuk azt is, hogy a mai gyerekek a telefonjukon nőnek fel, s mindez hat arra is, hogy miként tanulnak hangszeren.A legtöbb növendékem valamilyen fokon figyelemzavaros, emiatt más feladatokat kell adni nekik, mint annak, akinek természetes az állandó koncentráció. Az idősebb kollégáim időnként megkérdezik, hogy miért nem hozzák készen a műveket, nem értik, hogy ez a mai fiataloknak már nem megy. Mert sokan nem tudják, miként kezdjenek hozzá a munkához. Emellett ma az egyetemeken nagyon sokféle dolgot kell elsajátítaniuk, krediteket gyűjteni, régen nem is volt ennyi tárgy.

– Ezért is kellenek az új metódusok..

– Így van, s ezért is tartom fontosnak, hogy Szilvay Géza Színes húrok elnevezésű módszerét minél többen megismerjék itthon. Szilvay Géza és a testvére, Szilvay Csaba a hetvenes évektől Finnországban élnek, s ott dolgozták ki ezt a módszertant, Géza hegedűre, Csaba gordonkára. Világhírűvé vált a metódus, amit a gyerekek óvodáskorban kezdenek el, s mára sok nagy művész mondhatja el, hogy a Színes húrok által kezdett ismerkedni a zenével. A Suzuki-módszerhez tudnám hasonlítani, ugyanolyan komplex az alapoktól kezdve felépítve, sok zenei példával. Üveghangokkal, harmadik fekvésben kezdenek a vonósok játszani és hamar megismerkednek a transzponálással is. Sajnos itthon nem terjedt el, Géza azt mesélte, ha tartanak egy-egy kurzust, az ötven jelentkező között egyetlen magyar résztvevő akad. Szeretném ezt a módszert a Zeneakadémia tanárképzésébe is beépíteni. Számomra nagyon fontos az alap- és a középfok, mert ha ezeket nem erősítjük meg, akkor nem várhatjuk, hogy nemzetközi színvonal legyen aztán a Zeneakadémián. Igyekszem állandó kapcsolatban állni az alsó- és középfok tanáraival, bármikor megkereshetnek, ha kurzust szerveznek, még a nem létező szabadidőmben is szívesen megyek. A Színes húrok módszerben látom azt a kreatív mintát, amit magam ős próbálok követni, hogy kreatív és felszabadult zenészeket tudjunk pályára

állítani. Szeretném, ha a Színes húrok a tanárképzés részévé válna, szükség volna azonban még olyan zeneiskolai tanárokra, akik továbbképzik magukat és adott esetben a Zeneakadémián is képviselik. Keresek is partnereket ehhez, ha esetleg valaki kedvet kap, keressen engem bátran.

– *Sok éve tanít. Mennyiben változott az elmúlt évek tapasztalata alapján?*
– Tudatosabb lettem. S ma már szerencsére nem követek el olyan hibákat, hogy túl nehéz darabot adok egy növendéknek… Pontosan látom, hogy a tanításban szükség van az analitikus gondolkodásra és a kreatív képességekre egyaránt. Nagy felelősség, és csak menet közben tanulja meg az ember, miként kell egy egész osztályt kezelni, felkészíteni diplomára, vizsgákra, próbajátékra. Azt azonban ma sem könnyű meghatározni, mennyi szabadságot adjak, miként bátorítsak, motiváljak úgy, hogy közben a határokat is meghúzom, amelyekre támaszként tekinthet egy növendék. Fontos, hogy sose érezze azt, hogy magára hagytam, de közben azért tudja a szárnyait bontogatni. S nekem is egyensúlyt kell teremtenem a tanítás, a saját pályám és a családom között. A kislányom most megy gimnáziumba, a kisfiam az iskolát kezdte, s a két gyermekemet egyedül nevelem, szóval sűrű időszak ez számomra. Tisztában vagyok ugyanakkor azzal, milyen szerencsés vagyok, hálás lehetek a feladataimért és a bizalomért, amit a munkahelyeimen a kollegáim és tanítványok felől tapasztalok. Amit a magánemberként tapasztalok, vagy szakmailag tanulok, mind beleforgatom a tanításba és bízom benne, hogy ennek a növendékeim is hasznát látják.

Réfi Zsuzsanna

ROHMANN DITTA FELVÉTELEIBŐL

Teljes lejátszási lista megtekintése (54 felvétel)
℗ 2013 HUNGAROTON RECORDS LTD.

Suite No. 4 in E flat major, BWV 1010 I. Prélude (3:34)

Suite No. 6 in D major, BWV 1012 I. Prélude (4:41)

℗ 2014 Fotexnet Kft.

Partita in E major for solo violin, BWV 1006 (arr. by Ditta Rohmann for five string cello) : Loure (4:02)

Partita in A minor for solo flute, BWV 1013 (arr. by Ditta Rohmann for five strin (3:57)

Sonata in E major for violin & harpsichord, BWV 1016 (arr. by Ditta Rohmann and László Fassang... (4:05)

Sonata in E major for violin & harpsichord, BWV 1016 (arr. by Ditta Rohmann and László Fassang... (5:00)

℗ 2017 Fotexnet Kft.

Cello Concerto in B-flat major, Wq. 171, H. 436: II. Adagio (8:00)

Cello Concerto in B-flat major, Wq. 171, H. 436: III. Allegro assai (6:40)

Cello Concerto in A major, Wq. 172, H. 439: I. Allegro (6:26)

℗ 2025 Fotexnet Kft.

Sammartini Concerto for Piccolo cello in C major Ditta Rohmann and the Erdődy Chamber Orchestra (12:20)

Rohmann Ditta (pikkolo cselló) és az Erdődy Kamarazenekar (műv. vezető: Sefcsik Zsolt)Sammartini Concerto in C for Violoncello piccolo

(2026. in Göd, 2026. VII. 12.)

OROSZ ROMANTIKUSOK - Savaria Szimfonikus Zenekar hangversenye (1:26:43)

Mogyeszt Petrovics Muszorgszkij: Éj a kopár hegyen (eredeti változat)

William Walton: Csellóverseny

Dmitrij Dmitrijevics Sosztakovics: I. (f-moll) szimfónia, op. 10

Szólista: Rohmann Ditta – cselló

Vezényel: Antal Mátyás

00:00:00 - Start

00:00:19 - Marker 1

00:14:44 - Marker 2

00:49:14 - Marker 3